

UZASADNIENIE

Decyzją z 12.01.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z urzędu na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. nowelizującej ustawę emerytalną ponownie ustalił wysokość emerytury **H. M.**, od **10.10.2013** r., tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury.

Podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Wysokość emerytury obliczona została od podstawy obliczenia, niepomniejszonej o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur. Podstawa obliczenia emerytury wynosi **498204,72 zł ((...),73 + 101337,99 zł)**, a po przeliczeniu kapitału początkowego na wniosek z 3.07.2015 r : **505303,57 zł (403965,58 zł + 101337,99 zł)**. Wysokość emerytury od 10.10.2013 r. wynosi **1969,19 zł**. Przy ustalaniu wysokości emerytury Zakład uwzględnił wszystkie zmiany w wysokości świadczenia, jakie miały miejsce od dnia jej przyznania do dnia 31.12.2020 r., w tym zmiany wynikające z waloryzacji, jakimi emerytura była objęta oraz zmiany wynikające z załatwienia zgłoszonych wniosków. Wysokość emerytury od 01.01.2021 r. wynosi **2290,91 zł**.

Wskazana emerytura jest świadczeniem mniej korzystnym od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury, przyznanej decyzją z 21.07.2008 r r., wobec czego, Zakład będzie kontynuował wypłatę wcześniejszej emerytury.

/decyzja k. 22 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona, podnosząc, że decyzja jest niezgodna z prawem, w tym z Konstytucją, ustawa wprowadza nierówne traktowanie rocznika 1953 w oparciu o arbitralne i nieistotne kryterium nie nieznaczającego wniosku z 2013 r.

/odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasową argumentację.

/odpowiedź na odwołanie k. 6/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni H. M. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczona była uprawniona do emerytury w wieku obniżonym na mocy decyzji ZUS z 21.07.2008 r. (symbol E)

/decyzja k. 37 akt ZUS/

W dniu 10.09.2013 r. odwołująca złożyła wniosek o przyznanie emerytury.

/wniosek k. nienum. akt ZUS/

Wnioskodawczyni została poinformowana o konieczności przesunięcia terminu wydania decyzji, z uwagi na nieosiągnięcie wieku emerytalnego, w zw. z ustawą z dnia 11.05.2021 r o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych ustaw, wydłużającą wiek emerytalny, co w przypadku wnioskodawczyni oznaczało osiągnięcie tego wieku w dniu 10.10.2013 r.

/pismo – k. 6 akt ZUS/

Decyzją z 10.10.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku z 10.09.2013 r. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał H. M. emeryturę od 10.10.2013 r., tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury (symbol (...)). Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne (101337,99 zł) oraz kapitału początkowego (396866,73 zł) z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa obliczenia emerytury podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur (114197,89 zł) przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składek na ubezpieczenie zdrowotne. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę (253 miesiący). Emerytura wyliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej wyniosła = 1517,81 zł brutto $[(101337,99 \text{ zł} + (...),73) - 114197,89 \text{ zł}] : 253$.

Emerytura jako świadczenie mniej korzystne nie było wypłacane. Wypłacie podlegało dotychczasowe świadczenie o symbolu E.

/decyzja k. 7 akt ZUS/

W dniu 3.07.2015 r. odwołująca złożyła wniosek o przeliczenie emerytury.

/wniosek k. 13 akt ZUS/

Decyzją z 26.08.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. po rozpatrzeniu wniosku przeliczył emeryturę od 1.07.2015 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Emeryturę ustalono w kwocie 1545,87 zł, przy uwzględnieniu zewidencjonowanych składek w wysokości 101337,99 zł, zwaloryzowanego kapitału początkowego – 403965,58 zł, sumie pobranych emerytur – 114197,89 zł, średniego dalszego trwania życia – 253 miesiący. Emerytura została zawieszona jako świadczenie mniej korzystne od dotychczas wypłacanego.

/decyzja k. 15 akt ZUS/

W dniu 12.01.2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., z urzędu, na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. nowelizującej ustawę emerytalną wydał zaskarżoną decyzję.

/decyzja k. 22 akt ZUS/

Wysokość emerytury powszechnej od 10.10. 2013r. wynosi brutto bez pomniejszenia 1.517,81 zł i jest niższa od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej, której wysokość brutto wyniosła na ww. datę 2024,83 zł. Na dzień 1.04.2019 r. wysokość emerytury powszechnej wynosi brutto bez pomniejszenia 2216,16 zł i jest niższa od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej, której wysokość brutto wyniosła na ww. datę 2241,08 zł.

Wysokość emerytury powszechnej od 01.01.2021r. wynosi brutto 2290,91 zł bez pomniejszenia i nadal jest mniej korzystna od dotychczas wypłacanego świadczenia. /zestawienie – k. 21, stanowisko – k. 20 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych ZUS załączonych do akt sprawy. Dokumentom, zgromadzonym w aktach ZUS, Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że są one rzetelne, kompletne i mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Stosownie do **art. 173 ust. 1 i 3** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2020 r. poz. 53 ze zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy na dzień wejścia w życie ustawy.

Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (ust. 2).

Zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przepis ust. 2 art. 174 stanowi, że przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w **art. 5 ust. 2**, to jest w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych.

W myśl ust. 3 w/w przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku.

Natomiast, w myśl **ust. 7**, analizowanego przepisu do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 powyższego przepisu stanowi, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku.

Z kolei, z **mocy art. 15 ust. 1** analizowanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 tego samego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Ust. 6 tego samego przepisu stanowi, że na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona, w sposób określony w ust. 4 i 5, przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z **ust. 4 i 5** w celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych,
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia, ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu,
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty,

oraz

4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19, przy czym wskaźnik wysokości podstawy wymiaru nie może być wyższy niż 250%.

W związku z treścią zacytowanych przepisów, można stwierdzić, iż kwota kapitału początkowego zależy od długości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych przebytych przed 1 stycznia 1999 rokiem, podstawy wymiaru oraz współczynnika proporcjonalnego do wieku ubezpieczonego, który służy do obliczenia tzw. części socjalnej.

Natomiast stosownie **do art. 24 ust. 1** ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Stosownie **do art. 25** analizowanej ustawy podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę - art. 26 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (ust. 2). Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach (ust. 3). Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (ust. 4). Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (ust. 6).

Emerytura na tzw. starych zasadach wyliczana jest wyłącznie tym osobom urodzonym po 31 grudnia 1948 roku, które mają prawo do wcześniejszej emerytury (np. na podstawie art. 88 ustawy Karta Nauczyciela).

Zatem w przypadku osób, dla których ustalany jest kapitał początkowy, wysokość emerytury uzależniona jest od kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne ewidencjonowanych od dnia 1 stycznia 1999 roku na koncie ubezpieczonego.

Zgodnie natomiast z **treścią art. 194i** cytowanej ustawy, dodanego mocą ustawy nowelizującej z dnia 19 czerwca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1222), obowiązującego od daty wejścia w życie ustawy nowelizującej (10.07.2020 r.), do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ubezpieczonego urodzonego w (...) r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1b (przewidującego obowiązek pomniejszenia podstawy o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne), jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), pod warunkiem że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r.

Zgodnie z art. 194j tej ustawy kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w (...) r., który wcześniej pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i. Przeliczeniu podlega podstawa

obliczenia emerytury przyjęta w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury. Do ustalenia nowej kwoty emerytury przyjmuje się średnie dalsze trwanie życia przyjęte w decyzji o ustaleniu prawa do emerytury, a następnie uwzględnia się kolejne zmiany wysokości świadczenia.

Emerytura w ponownie ustalonej wysokości przysługuje od dnia, od którego podjęto wypłatę emerytury przyznanej na podstawie art. 24, a w przypadku gdy prawo do tej emerytury było zawieszona - od dnia, od którego mogłaby być podjęta jej wypłata. Jeżeli ponownie ustalona wysokość emerytury przyznanej na podstawie art. 24 jest wyższa od wypłacanej dotychczas, emerytowi wypłaca się wyrównanie. Kwotę wyrównania stanowi różnica między sumą kwot emerytur, jakie przysługiwałyby w okresie od dnia, o którym mowa w ust. 4, do dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji, a sumą kwot wypłaconych w tym okresie.

Według **art. 95 ust. 1** ustawy emerytalnej w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie wypłaca się jedno z tych świadczeń - wyższe lub wybrane przez zainteresowanego.

Należy wskazać, że ubezpieczona, wnosząc odwołanie zarzuciła niezgodność z Konstytucją cytowanej ustawy z uwagi na nierówne traktowanie osób z rocznika 1953 r., które złożyły wniosek aktualnie i w roku 2013, przy czym konkretnie nie wskazując, w czym upatruje tej nierówności.

Przy czym ustawodawca w istocie precyzując sposób wyliczenia emerytury, w istocie powraca do wniosku z 2013 roku, i na ten dzień nakazuje uwzględniać poszczególne elementy emerytury.

Istnieje zatem różnica pomiędzy osobami składającymi wniosek w 2013 roku, które aktualnie korzystają z instytucji art. 194 i oraz art. 194 j, a osobami, które tego wniosku nie składały i dopiero aktualnie z takim wnioskiem występują. Ubezpieczona dokonała wyboru i taki wniosek złożyła, miała nieprawidłowo wyliczoną emeryturę, a ustawodawca ten „błąd” aktualnie naprawia i nakazuje wyliczyć emeryturę bez pomniejszenia o pobrane wcześniejsze emerytury. Taką emeryturę ubezpieczona miałaby wyliczoną w 2013 roku. Skoro wniosek ubezpieczona jednak złożyła w 2013 roku, to brak było podstaw do uwzględnienia aktualnych - na 2020 czy 2021 rok poszczególnych elementów wysokości emerytury, w tym aktualnych tabel życia. Organ rentowy prawidłowo obliczył wysokość emerytury, rozstrzygając wniosek ubezpieczonej z dnia 10.09.2013 r tak, jakby nie obowiązywał zakwestionowany przez wyrok TK przepis, przy przyjęciu obowiązujących wówczas tabel życia i pozostałych elementów emerytury w postaci składek i kapitału początkowego, które uległy jedynie zmianie następnie w wyniku wniosku o przeliczenie w 2015 roku.

W ocenie Sądu roszczenia z jednej strony o wyrównanie świadczenia od 2013 r i jednocześnie ustalenie wysokości świadczenia według stanu na dzień aktualnie złożonego wniosku, wzajemnie się wykluczają, bowiem świadczenie takie przysługiwałoby dopiero od 2020 r, brak byłoby możliwości jego wyrównania za lata wcześniejsze, bo wówczas w takiej wysokości nie przysługiwałoby.

Co istotne, skarżona decyzja z 12.01.2021 r., uwzględnia treść cytowanego art. 194i oraz art. 194 j cytowanej ustawy, dodanego mocą ustawy nowelizującej z dnia 19 czerwca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1222), obowiązującego od daty wejścia w życie ustawy nowelizującej (10.07.2020 r.). Na podstawie ustawy emerytalnej uwzględniającej cytowany przepis organ rentowy ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej od 10.10.2013 r., tj. od dnia, od którego podjęta byłaby wypłata tej emerytury. Tym samym zgodnie z cytowanym przepisem podstawa obliczenia emerytury nie podlega pomniejszeniu o kwoty pobranych wcześniejszych emerytur.

Wnioskodawczyni, odwołując się od skarżonej decyzji, z uwagi na jej, w jej ocenie, krzywdzący charakter, nie powoływała jakichkolwiek innych zarzutów, dotyczących skarżonej decyzji, w szczególności nie kwestionowała sposobu, w jaki organ rentowy ustalił wysokość emerytury, nie powoływała też zaniżonego stażu pracy czy nieprawidłowo wyliczonych zarobków.

Wskazać należy, że skarżona decyzja została wydana, w oparciu o powołane obowiązujące przepisy prawa. Zaskarżoną decyzją z 12.01.2021 r. organ rentowy dokonał prawidłowego – jak już wyżej wskazano – ustalenia podstawy obliczenia emerytury powszechnej, a tym samym wysokości emerytury powszechnej bez pomniejszenia o kwoty

pobranej wcześniejszej emerytury. Wysokość emerytury od 10.10.2013 r. jest niższa od dotychczas pobieranej emerytury wcześniejszej. Wobec powyższego na podstawie cytowanego art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej prawidłowo kontynuowano wypłatę emerytury wcześniejszej, ponieważ była świadczeniem korzystniejszym niż emerytura powszechna. Nadto, wysokość emerytury powszechnej, od 01.01.2021r. , nadal jest mniej korzystna od dotychczas wypłacanej emerytury wcześniejszej, dlatego również w oparciu o art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej organ rentowy słusznie uznał, że emerytura powszechna, jako świadczenie mniej korzystne od dotychczas pobieranej wcześniejszej emerytury została zawieszona a Zakład będzie kontynuował wypłatę wcześniejszej emerytury.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy uznał, iż zaskarżona decyzja odpowiada prawu i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, odwołanie wnioskodawcy oddalił.